

Din ianuarie se scumpesc carburanții, țigările, alcoolul din cauza cursului mai mare la care se calculează accizele. Din vară cresc prețurile la gaze iar toamna vom avea, probabil, o gigacalorie mai scumpă. Adugați facturile mai mari la curentul electric. Deprecierea leului poate induce de asemenea creșteri de prețuri pentru bunurile importate.

Accizele se calculează din 2013 la un curs euro/leu cu 5% mai mare decât în acest an. Cum ponderea accizelor în prețul benzinei se apropie de 30%, majorarea cu 5% a cursului euro/leu atrage o creștere cu aproximativ 1,5% a prețului la pompă. În cazul motorinei, majorarea este de 1,2% (accizele au pondere de 25% în preț).

Vorbim de majorarea indusă de creșterea cursului de schimb, motorina urmând să cuantifice și majorarea accizelor cu 4,5% (de la 374 euro/tonă la 391 euro/tonă din ianuarie 2013). Trăgând linie, prețul motorinei va crește cu aproximativ 2,5% (1,2% plus 1,35% - ponderea în preț a majorării accizelor), adică 15 bani/litru; benzina va crește, la rândul său, cu 9 bani pe litru. La țigări, ponderea accizelor reprezintă mai mult de jumătate din prețul uzual al unui pachet (cam 60%), iar avansul euro cu 5% în intervalul 1 octombrie 2011- 1 octombrie 2012 aduce, în plus, la preț aproximativ 3% (cum prețurile diferă destul de mult pe pachet, să luăm în calcul o marjă de 2,75-3,25%). Aceasta fiind numai influența cursului de schimb, tot din ianuarie urmând să se majoreze și acciza de la 79,19 euro/1.000 țigarete la 81,78 euro/1.000 țigarete (+3,2%, cu o contribuție în preț de 1,8%). Per total, o creștere și în acest caz, cu aproximativ 5% în medie (0,6 lei/pachet - adică 60 de bani).

Prețul gazelor naturale livrate populației a urcat deja din 15 septembrie cu 5%, iar pentru firme majorarea este de 10%, întrucât creșterea costurilor nu a fost transferată în prețurile finale în ultimii ani. Majorările de preț pe seama eliminării subvențiilor (prețurile reglementate dispar până în 2017 la energie electrică și 2018 la gaze) vin însă din urmă. Prima majorare pentru consumatorii casnici din 2013 va fi realizată în 1 iulie 2013, când prețul va urca cu 8%, apoi acesta va crește cu două procente la 1 octombrie. Pentru consumatorii noncasnici, prețul urcă în 2013 cu 18%. În 2014, majorările sunt identice, urmând ca din 2015, 2016, 2017 și 2018 creșterea de preț să fie de 12% pe an, doar pentru consumatorii casnici.

La energie electrică, ca și la gaze, am avut deja, în septembrie, o majorare a tarifelor cu 5% pentru consumatorii casnici și non-casnici. Mai departe, strategia de eliminare a prețurilor reglementate prevede creșterea procentului de achiziție din piața concurențială la 10% (de la 0%) pentru consumatorii casnici în 2013 (ținta este 30% pentru 2014, 50% în 2015, 70% în 2016 și 100% până la finalul lui 2017).

Pentru cei noncasnici am avut deja o majorare la 15% din septembrie, urmând ca în 2013 procentul de achiziție din piața concurențială să urce la 85% până în septembrie, iar în ianuarie 2014 la 100%. Președintele ANRE estima în septembrie că achiziționarea a 15% din energia electrică din piața concurențială pentru consumatorii noncasnici va avea ca efect o creștere a prețului la consumatorul final cu 2-3%. Păstrând proporțiile, ar rezulta o creștere de aproximativ 15% pentru consumatorul final în 2013. În prețul la consumatorul final va însemna încă 1-2%. Cum prețul gazelor și al energiei electrice influențează și alte prețuri de cost, majorările se vor propaga în întreaga economie, la scări diferite.

Importurile sunt sursă de inflație dacă leul se depreciază. În plus, ratele la bănci sau facturile la telefonie mobilă cuantifică imediat avansul euro. În țară intră tot mai puțină valută (investiții străine directe, remiteri, fonduri europene) iar leul resimte acest lucru.

Pentru mai multe informații, accesează rubrica [Întreabă expertul](#).

20 octombrie 2012